

מעורבים באירגון, בסיוע, בהסתה או בהשית תתפוט בפעילות אלימה או פעילות בלתי חוקית.

● ואין ביניהם מי שהשתתף בי אירגון התנגדות סבילה? לא סבילה. מה זה סבילה? ● שביטות, הטפה נגד הציאה לעבודה בישראל וכו'.

אני לא זוכר עציר על הטפה ליציאה לעבודה.

נחזור לשאלה: ביודעי את המטרה של מובילי האינתיפאדה, בהכירי את השיטה שיש לה תכלית כפולה — הצקה לנו והשגת המטרה באמצעות התיקשות הבינלאומית — אני סבור שיש מלוא התוקף המוסרי להפעיל את הכוח, במסגרת החוק. זה לא נעים. גם מילחמה זה דבר לא נעים.

● השאלה היא: באיזה מידה זה נעשה באמת במסגרת החוק?

לגבי ההשפעה על צה"ל — ראשית אני לא רוצה לומר שלא היו מיקרים כאלה, ואי פילו רבים. צריכים לזכור ש-170-180 חיילים היו מעורבים בזה (כטיפול באינתיפאדה). מילואים וסדיר, אם לא יותר, בתקופה הזו, בתקופה של מצוקות.

אתה רואה את זה מצד אחד. אתן לך סיפור: לפני כמה חודשים הייתי בבית לחם, ואני משוחח עם החיילים ואומר בסוף שאם יש להם שאלות, שישאלו. קם חייל ואומר: "תס' ביר לי ביחס למיקרה שקרה לי, האם היה מותר לי לפתוח באש חיה במסגרת ההיתר לעשות זאת בעת שסכנת-חיים נשקפת?"

רצנו אחרי זורקאבנים. תפסתי אותן. כמרחק 10 מ' ממני עמד אדם, לקח אבן גדולה, זרק, היא חלפה כמה סנטימטרים מהראש שלי. טווח זריקת האבן היה קצר, הוא הזורק, היה בחור בריא, לא ילד. אילו היה פוגע בראש, אינני יודע מה היה קורה. האבן נזרקה, ראיתי אותו, האם היה מותר לי לפתוח באש?"

שאלתי אותו: הוא התכופף להרים עוד אבן? היתה בידו אבן?

הוא אמר: לא. אמרתי לו: על סכנת-חיים בעבר אסור לפי תוח באש.

● זוהי תיאוריה פיקודית. אבל מה הפרקטיקה בשטח?

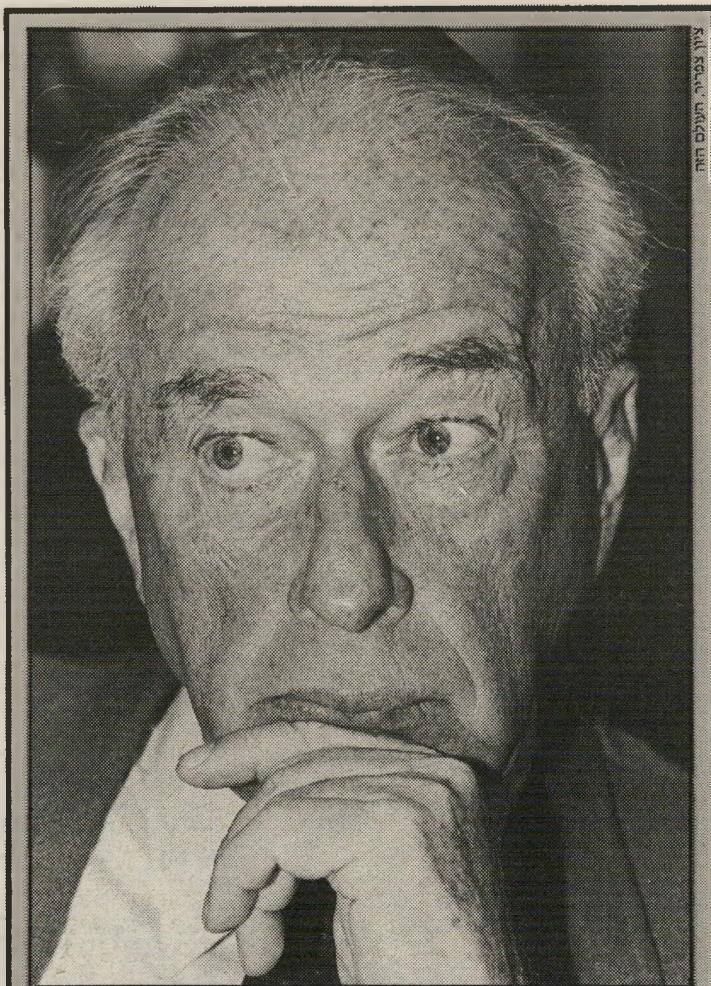
לא, לא זה הפירוש שכל המפקדים נותנים. והעובדה: החייל אמר לי: זו גם דעתי. וחוז, מזה, הייתי צריך לצאת בעוד יומיים לחופש, וחשבת שאם אפתח באש גם אני אאכז את החופש.

טוב, אנתנו מכירים חיילים. אתה רואה את זה מהצד. החיילים עומדים

שוב פעם, נכון שזו בעייה שונה. אין לי ספק שאף אחד לא רוצה שילך ייפגע, כי גם אנתנו יודעים בפועל שזה משנה. אנתנו רואים שזני בתגובת האוכלוסיה בשטחים כשנפגע, ואפילו נהרג, בעימות מבוגר, והם יודעים who is who. התגובה במיקרה כזה

מבחינתם חשיבות תיקשורתית לזה שנסים יולדים יהיו מעורבים בו.

● בעצם, מי שולט כיום בשטח? חים? איך שני השילטונות הקיימים

שאלה: עיסקת חילופי-השבויים תובא לאישור הכנסת? רבין: אני לא סבור שהחלטה כזו צריך להביא לאישור הכנסת.

הינתקות האוכלוסיה מהשילטון, הוא כשל לחלוטין.

● אתה בטוח בזה?

בטוח בזה עד כדי כך שהדיבורים על כך הופסקו, ובכרוז מס' 43 כבר לא חזרו אפילו רישואלית לדבר על זה. הם הבינו שלתבוע מרי אזרחי, בגילויים הפשוטים ביותר שלו, לא ניתן לביצוע.

● הגבלת שעות-מיסחר, למשל, זה לא מרי אזרחי?

לא בריוק. משום שזה לא...

אם כוונת המרי האזרחי היתה להביא להינתקות החברה והפרט מהשילטון הישראלי — בזה הם נשלו. הם יכולים לכפות שביתה, לקבוע שעות-מיסחר. צריך לזכור, מאזרחיים כלפי הפרט הפלסטיני הוא לטרם. לא נעז לעשות את מה שהם יעשו למי שמפר את הוראתם.

אם, למשל, ציבור-הסוחרים עומד בעימות, או נקרא בין איום לסגור את החנות ב-12 מול, נניח, איום שלנו שנסגור לו את החנות — האיום הפלסטיני בשריפת החנות, בהריגתו, בוריקת בקבוק תבערה לביתו תמיד יהיה מסוכן יותר לחיינו מאשר האיום על-פי החוק הישראלי.

● אתה שולל לגמרי את הרצון העצמאי שלהם, את המוטיבציה הלאומית שלהם?

אני מעריך שאילו האיום שלנו היה יותר חמור משלהם, שעות-הסגירה היו שונות, השפעת ההחלטה על שעות-הסגירה היתה שונה.

● אני חושש שאתה, כאיש-צבא, חושב יותר מדי במונחים של כוח.

אני לא מדבר...

● פה פועלים גם כוחות אחרים, מלבד הכוח הפיסי.

לכן אני אומר שפיתרון כולל של הבעייה של מערכת-היחסים בשלום בינינו לבין הפלסטינים לא תושג באמצעים כוחניים בלבד, אלא בראש ובראשונה בפיתרון מדיני. באותה המידה לא יהיה סיכוי לפיתרון מדיני, אם הם יאמינו שבדרך הכוחנית, האלימותית, הם ישיגו את מבוקשם.

● נניח לרגע שהשגנו deadlock, או תיקו, או איך שתקרא לזה, במאי בק הכוחני באינתיפאדה. מהו הפירוש המדיני שאתה הותר אליו? אתה אבי רעיון הבחירות בשטחים. לאן הוא מוביל? אני זוכר שיחה איתך, לפני 13 שנה, שבה אמרת שמי שצוועד את הצעד הראשון לקראת מדינה פלסטינית או הידברות עם אש"ף יגרר צעד אחרי צעד עד למדינה פלסטינית. הבחירות הן

מהאנינותיפאדה

צעד הראשון, וכולנו מבינים שכלי אישור בלשהו מצד אש"ף זה לא ילך. לאן אנו, בעצם, הולכים?

ראשית, אני עושה הבחנה בין אש"ף-חוז, אש"ף-תוניסיה, ובין תושבי השטחים. ● למה?

אני אניד את ההבחנה שלי. אני חושב שתושבי השטחים מהווים את יחידת-המישנה הפלסטינית הגדולה ביותר. אם אני מסתכל היום, העם הפלסטיני נראה כך: כ-800 אלף אזרחי ישראל; 1.5 מיליון חיים בשטחים; 1.2 או 1.3 מיליון בירדן, יחד 3.50 מיליון. יש עוד כמיליון מפורזים בלבנון ובסוריה — אלה הריכוזים הגדולים. 500-600 אלף — 200 אלף ככוויית ובמדינות-ערב האחרות. יש בין

— הישראלי והפלסטיני — מחלקים את השילטון ביניהם, למעשה?

ראשית, אני חושב שכששטחים שולט הצבא. מה זה נקרא שולט?

הוא לא יכול להשפיע בצורה שתמנע אירועים במקומות שבהם הוא לא נמצא. השליטה מתבטאת במניעת היכולת של הפלסטינים להשיג את מה שהם רוצים באופן כסיסי. ובמקומות שבהם אנו מחליטים למנוע, אנו מונעים.

אם אתה שואל אותי מי שולט באוכלוסיה הפלסטינית, הייתי אומר שהשליטה שלנו היא, במובן הכוללני ובתחומים מסוימים, יותר חזקה. אם היה רעיון של מרי אזרחי, של

שונה, הרבה יותר מאופקת, מאשר כאשר נפגע ילד. לכן גם תכליתית, חוזק המהצר המוסרי, אף אחך לא רוצה בזה.

● איך הילדים נהרגים?

לעיתים זה מיקרי. ילד בן 5 נמצא במקום העימות בגלל סקרנות, רץ לראות מה קורה. אגב, רובם נפגעו מכדורי-גומי. היו רק מיקרים בודדים מתחמושת חיה. וכשמותר לירות בכדורי-גומי, הפגיעה בילד שונה מאשר במבוגר.

אני לא מכיר מיקרה מכוון, שחייל ירה בילד בן 3 או 5 כדורי-גומי. אבל פה אתה לא מתעמת בצורה מסודרת. אופי העימות האלים שהם בחרו בו הוא עימות של אוכלוסיה, ויש

מול הבעייה. יש מצוקה, יש בעייה. אני אומר שחיסית עבר צה"ל את המיכתן הנה, עובר את המיכתן הזה בצורה טובה.

● יחסית למה? יחסית לצבא הי צרפתי באלג'יריה, או לצה"ל כפי שהיית רוצה שיהיה.

יחסית לצה"ל שהייתי רוצה. אורי, היינו במילחמות, אנתנו יודעים שבצד שמירת טו' הרהגשק בכל המילחמות היו גם תופעות אחרות וחמורות. ובמילחמת-העצמאות אולי יותר מכל המילחמות האחרות, ושנינו דור' תש"ח.

● אבל לא עברנו מילחמה בליכך ארובה נגד אוכלוסיה אזרחית.